

Udvalgsmedlemmer

Udvalget for Læring består fra 1. januar 2018 af følgende 5 medlemmer:

Ole Vind (V)
Formand

Torsten Sonne Petersen
(F) Næstformand

Hanne Grangaard (A)

Peter Sebastian Petersen
(V)

Lars Poulsen (V)

Administrativ organisation

Chefansvaret for Udvalget for Læring deles mellem:

Peter Hüttel

Marianne Berthelsen

Sekretærene for Udvalget for Læring er Peter Hüttel og Marianne Berthelsen.

Peter Hüttel har chefansvaret for kompetencegrupperne:

- Læring i skolen
- Pædagogisk Psykologisk Rådgivning
- Ungdomsskolen
- Kreativitet som en del af barnets og den unges læring
- Administration & Økonomi

Marianne Berthelsen har chefansvaret for kompetencegrupperne:

- Læring i dagtilbud
- Sundhed for børn og unge
- Børn og familier
- Tandplejen
- Administration & Økonomi

Udvalgets opgaver

Udvalget varetager den umiddelbare forvaltning af de forudsætninger der gør, at det enkelte menneske lærer, så barnet eller den unge bliver klar til uddannelse eller job.

Målgruppen er alle børn og unge indtil de forlader folkeskolen (til undervisningspligten ophører/til folkeskolens afgangsprøve).

Hvad skal vi have forstand på og bringe i spil?

- Kreativitet som en del af barnets/den unges læring både i forhold til - de specifikke kreative fag - den generelle læring (Musikskole, Billed- og dramaskole).

- Viden om det enkelte barns, familiens og netværkets betydning for en opvækst, der skaber grundlag for læring og den videre færd i livet (Dagplejere og daginstitutioner).
- Viden om sundhedsmæssige aspekter i forhold til børn og unges udvikling i relation til at skabe grundlag for læring (Sundhedstjeneste).
- Viden om børn og unges mund og tandhygiejne (Tandpleje).
- Viden om familier og børn med særlige problemer (Familieafdeling).
- Viden om aktiviteter der skaber læring såvel praktisk, teoretisk og relationsmæssigt hos børn og unge (Skoler, SFO og PPR).
- Viden om aktiviteter der skaber læring såvel praktisk, teoretisk og relationsmæssigt hos børn og unge, der ikke kan indgå i de almindelige læringsaktiviteter (Specialtilbud).
- Viden om støtte og afhjælpning af forskellige handicap hos børn og unge samt viden om børn og unge der pga. deres handicap ikke kan indgå i job eller uddannelse med henblik på selvfor-sørgelse samt evne til at give hjælp, støtte og rådgivning til disse børn og unge, så de kan klare sig bedre og bedre selv (Handicap).
- Give økonomisk støtte i form af tabt arbejdsfortjeneste eller til merudgifter (Sociale formål).

Forudsætninger

Den bevægelse, der skal ske med barnet eller den unge, er, at han eller hun bliver klar til en uddannelse eller et arbejde. Det forudsætter, at:

1. Barnet og den unge er veludhvilet, har fået sund kost og møder stabilt
2. Familien er en del af barnets og den unges læring
3. Barnet og den unge er i trivsel i dagplejen, børnehaven, skolen osv.
4. Barnet og den unge skal have mulighed for succes
5. Barnet og den unge oplever, at han eller hun i dagpleje, børnehave, skole osv. har gode relationer til de voksne og sine kammerater
6. Barnet og den unge oplever værdien af at kunne og ville selv
Barnet, den unge og familien oplever, at der er sociale og faglige kompetencer og indsigt i forhold til barnet og den unge, og at der er åbenhed for at inddrage andre.

Budgetpræsentation

Område	Budget 2018 (hele 1.000 kr.)
Læring i skolen	469.354
PPR	27.240
Kreativitet	3.487
Ungdomsskolen	13.075
Læring i dagtilbud	180.689
Sundhed for børn og unge	8.220
Tandplejen	19.280
Børn og familier	<u>112.495</u>
I alt	833.839

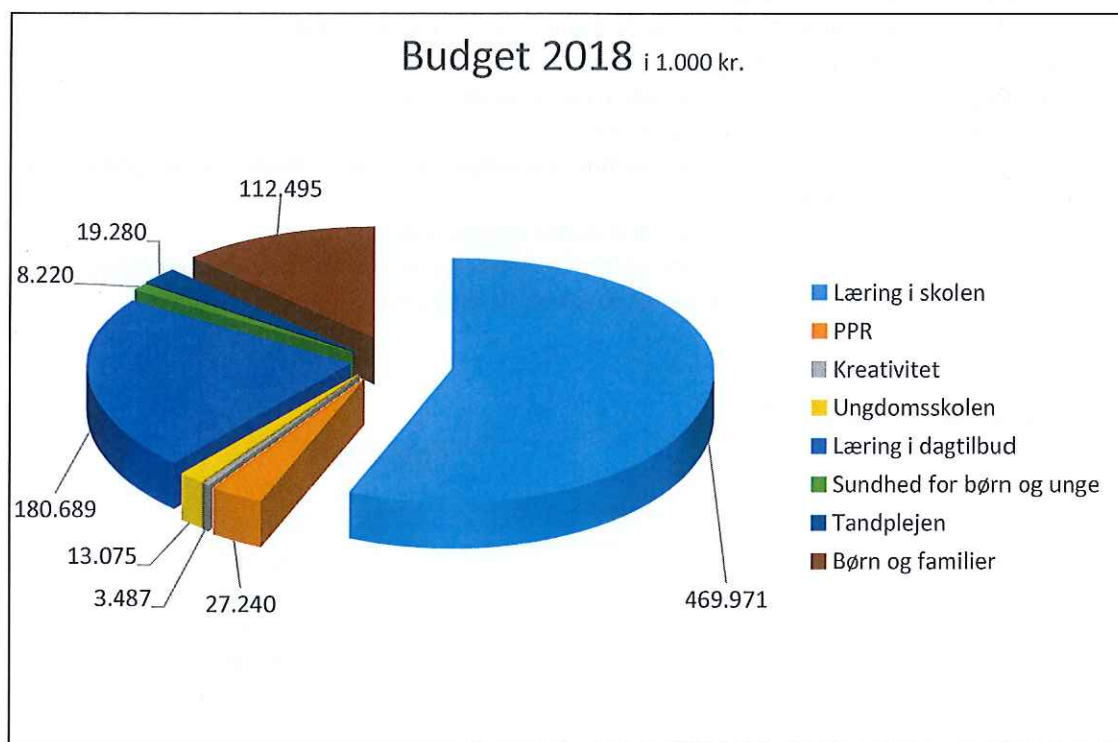
Driftsbudgettet for Udvalget for Læring udgør i 2018 netto 833,8 mio. kr.

Udvalgets budgetramme i budgetforslaget er i forhold til Budget 2017 tilført 18,8 mio. kr. ud over budgetomplaceringer til/fra andre udvalg samt vedr. flygtninge på netto 1,7 mio. kr. De primære påvirkninger af budgetrammen er:

- Som følge af almindelig demografi, indregning af flygtningebørn, løbende udskiftning af lærer pc'er m.v. er tilført netto 2,2 mio. kr. til folkeskoleområdet.
- Som følge af kontraktansættelse af skoleledere i stedet for tjenestemandsoordninger er der overført 0,6 mio. kr. fra Udvalget for Politisk Koordination & Økonomi.
- Til 3 årig projektlederstilling i Børn & Unge er overført 0,6 mio. kr. fra Udvalget for Politisk Koordination & Økonomi.
- Til øgede udgifter til befordring af skoleelever som konsekvens af ny taxakontrakt indgået i 2015 er i 2018 ekstraordinært tilført 2,3 mio. kr.
- Som følge af ændringer i pasningsformer, vægtning i alder, madordninger, økonomiske fripladser, indregning af flygtningebørn samt øvrig demografi på dagtilbudsområdet er tilført 8 mio. kr.
- Til nye kendte sager i Børn & Familie er tilført 11,4 mio. kr.
- Budget på 4,6 mio. kr. til 5 sager, der overgår til Voksenhandicap, er overført til Udvalget for Social Omsorg.

I efterfølgende diagram vises, hvordan de 833,8 mio. kr. er fordelt på aktiviteter.

Formål og budgetforudsætninger

Anlæg

På Investeringsoversigten for 2018-2021 er afsat i alt 12 mio. kr. – fordelt med 6 mio. kr. i 2018 og 6 mio. kr. i 2019 - til renovering af Stenderup Skole.

Til nybygning af Børnehaven Myretuen i Tørring er afsat i alt 15 mio. kr. fordelt med 10 mio. kr. i 2018 og 5 mio. kr. i 2019.

Læring i skolen, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning og Ungdomsskolen

- Folkeskoleområdet (Viden om aktiviteter der skaber læring såvel praktisk, teoretisk og relationsmæssigt hos børn og unge).
- PPR-området (Viden om aktiviteter der skaber læring såvel praktisk, teoretisk og relationsmæssigt hos børn og unge).
- Specialundervisning og specialtilbud (Viden om aktiviteter der skaber læring såvel praktisk, teoretisk og relationsmæssigt hos børn og unge, der ikke kan indgå i de almindelige læringsaktiviteter).
- Ungdomsskolens heltidsundervisning (Viden om aktiviteter der skaber læring såvel praktisk, teoretisk og relationsmæssigt hos børn og unge).
- Musikskole, Billed- og dramaskole (kreativitet som en del af barnets/den unges læring i forhold til - de specifikke kreative fag - den generelle læring)

KL og Regeringen blev med Regeringsaftalen enige om at arbejde for at styrke sammenhængen fra dagtilbud og folkeskole over kompetencegivende uddannelser til arbejdsmarkedet. Det indebærer blandt andet at styrke overgangen fra dagtilbud til skole.

I aftalen er der derudover en tydelig opbakning til folkeskolereformen. Der skal sikres ro om folkeskolen, så kommuner og skoler får de bedst mulige rammer for at virkeliggøre folkeskolereformens intentioner.

Vi er stærkt optaget af og i fuld gang med understøtte arbejdet med en motiverende og varieret skoledag. I den kommende tid vil KL tage en række nye initiativer for at understøtte, at vi i kommuner og skoler kommer nogle vigtige skridt videre i virkeliggørelsen af potentialerne i den nye skole. Det handler bl.a. om at tænke nyt og mere fleksibelt i forhold til planlægning og organisering af skoledagen og skoleåret, så afsættet i højere grad er elevernes fælles og individuelle læreprocesser, og om at sætte den tilgængelige viden om hvad der virker i spil i skolernes dagligdag.

Der er fortsat fokus på arbejdet med inklusion, og på at arbejde for et inkluderende læringsmiljø for alle børn. Tal fra FLIS viser, at flere børn bliver henvist til specialtilbud i 2017 end i både 2015 og 2016. Også i Hedensted skal vi være opmærksomme på denne udvikling.

Det er en forudsætning for en god folkeskole at have en dygtig skoleledelse. I økonomiaftalen for 2018 har KL og Regeringen derfor aftalt at nedsætte et udvalgsarbejde, der med udgangspunkt i arbejdsgruppen for skoleledelses anbefalinger skal se på, hvordan man kan styrke kompetenceudviklingen af skoleledere.

Nye initiativer i 2018 vedrører:

- Økonomiaftalen 2018
- Regelforenklinger på folkeskoleområdet
- Pulje til fagligt løft af eleverne
- Opfølgning på folkeskolereformen

- Øget tilsyn og tilskud til de frie grundskoler
- Gymnasireformen
- Reform af de forberedende tilbud
- Satspuljemidler til indsats i PPR for udsatte børn

For første gang er dagtilbuds- og folkeskoleområdet skrevet ind i en samlet læringsdagsorden, hvor KL og Regeringen er enige om at arbejde for at styrke sammenhængen fra dagtilbud og folkeskole over kompetencegivende uddannelser til arbejdsmarkedet. Parterne er blandt andet enige om, at der er behov for at styrke overgangen fra dagtilbud til skole. Det indebærer bl.a., at dagtilbuddene tilrettelægger et læringsmiljø med forløb og aktiviteter, der understøtter børnenes skolestart og forbereder dem på at komme godt fra start i skolen.

Som led i folkeskolereformen er det besluttet, at eleverne i folkeskolen inden 2020 skal undervises af lærere, som enten har undervisningskompetence fra læreruddannelsen i de fag, de underviser i, eller har opnået en tilsvarende faglig kompetence via efteruddannelse. Samtidig skærper den øgede anvendelse af data på undervisningsområdet behovet for viden om, hvordan data håndteres hos både skoler, lærere, elever og forældre. For at understøtte dette vil regeringen og KL sammen udarbejde et sæt dataetiske principper for anvendelse af persondata på folkeskoleområdet.

Regelforenklinger på folkeskoleområdet

Kommunerne har i regi af styrings og effektiviseringsprogrammet gjort KL opmærksom på en række regelforenklinger og afbureaukratiseringsforslag, der vil give kommunerne bedre muligheder for at prioritere ressourcerne dér, hvor de skaber størst værdi. Derfor har KL og regeringen i forlængelse af økonomiaftalen igangsat en række initiativer, som har til formål at identificere statslige regler, der står i vejen for en mere effektiv opgaveløsning i kommunerne.

Pulje til fagligt løft af eleverne

Regeringen har igangsat en særlig indsats over for de fagligt svageste elever i folkeskolen og udmønter i de næste tre skoleår en pulje på 500 mio. kr. til løft af de fagligst svageste elever. 121 folkeskole, heraf 1 i Hedensted Kommune fik den 25. april 2017 et tilbud om at blive en del af regeringens skolepulje. Puljen er designet som en belønningspulje, hvor skolerne belønnes efter at de har dokumenteret, at de hvert år reducerer andelen af elever med under 4 i de udvalgte prøver med fem procent. Afhængig af skolens størrelse kan hver skole opnå en præmie på mellem 1,3 og 1,5 mio. kr. om året.

Opfølgning på folkeskolereformen

Folketinget har den 21. februar 2017 vedtaget en række forskellige ændringer til folkeskoleloven: Det fremgår nu tydeligere i loven, at undervisningen skal tilrettelægges, så alle elever udvikler sig fagligt og socialt og trives. Det betyder, at skolen grundlæggende skal tilbyde et inkluderende læringsmiljø.

- Skolebestyrelsen skal fremover fastsætte principper for skolens arbejde med elevernes udvikling i skolens fællesskaber.
- Elever med læsevanskeligheder har fået retskrav på en ordblindetest, der kan afgøre, om elevens læsevanskeligheder skyldes ordblindhed.
- Skolebestyrelsen har fået mulighed for at få mere indflydelse på skoledagens tilrettelæggelse, idet de fremover får mulighed for at udtale sig om skolens skemaer forud for skoleårets begyndelse.
- Kredsen af aktører, som skolerne skal samarbejde med som led i den åbne skole, er udvidet, så eksterne undervisere fra bl.a. ungdomsuddannelsesinstitutioner, virksomheder og organisationer i begrænset omfang kan varetage visse undervisningsopgaver i folkeskolen.

Krav om antimobbestrategi

Lov om ændring af lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø og lov om folkeskolen (antimobning) indeholder en række justeringer af økonomisk betydning for kommunerne. Med lovforslaget udvikles forpligtelsen til at have en antimobbestrategi til alle uddannelsessteder på grundskole- og ungdomsuddannelsesniveau,

Forhøjet statsligt tilskud til frie grundskoler

På finansloven for 2017 blev tilskudsprocenten til frie grundskoler forhøjet fra 73 pct. Til 75 pct. fra 2017 og frem.

Gymnasireformen

Folketinget vedtog i december 2016 en række lovændringer, som udmønter aftalen om en reform af de gymnasiale ungdomsuddannelser fra foråret 2016. KL og Undervisningsministeriet har aftalt den økonomiske kompensation for meropgaver til vejledning som følge af reformen. Merudgifterne til vejledning følger af de øgede krav til uddannelsesparathed i 8., 9. og 10. klasse, som vil medføre et øget behov for individuel vejledning og gruppevejledning.

Reform af de forberedende tilbud

Hver femte unge har ikke gennemført en ungdomsuddannelse syv år efter grundskolen. Disse unge, der ikke tager den direkte vej til uddannelse eller beskæftigelse, bliver i dag mødt af et komplekst og usammenhængende system af forberedende tilbud. KL og regeringen blev derfor i økonomiaftalen for 2018 enige om, at der er behov for en reform af det forberedende uddannelsesområde. En politisk aftale er endnu ikke på tidspunktet for budgetudarbejdelse på plads.

Satspuljemidler til indsats i PPR for udsatte børn

Socialstyrelsen udmeldte en pulje til investering i den tidlige og forebyggende indsats i PPR i september. På tidspunktet for budgetudarbejdelse var det endnu ikke udmeldt ansøgningsprocedure for kommunerne, som måtte ønske at styrke og udvikle kvaliteten af indsatsen i PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning).

Lokale indsatser i 2018 vedrører:

- Program for Læringsledelse (se nærmere beskrivelse under dagtilbud)
- Arbejde med KLAR-kompetencer (se nærmere beskrivelse under dagtilbud)
- Implementering af ny samarbejdsplatform, AULA

For 2018 gælder det, at forudsætningerne på stort set alle områder er de samme som i 2017. Budgetforudsætningerne på folkeskoleområdet følger den af byrådet godkendte tildelingsmodel 'Justerede ressourcetildeling som følge af folkeskolereform'. Denne blev besluttet af byrådet i forbindelse med implementering af folkeskolereformen/en længere skoledag og viderefører principperne i tidligere tildelingsmodeller. Budgetterne for kommunens almenundervisning bygger endvidere på følgende elevtalsforudsætninger:

Skoleår 2017-2018	0.-3. kl.	4.-6. kl.	7.-9. kl.	10. kl.	I alt elevtal	Special-kl.
Barrit	60	35			95	24
Daugård	62	47			109	
Glud	7	87			157	
Hedensted	325	283	248		856	
Hornsyld	90	74			164	
Juelsminde	130	126	258	29	543	
Korning	31	9			40	
Ølholm	48	37			85	
Lindved	107	100	116		323	
Løsning	118	121	213		452	58
Rask Mølle	158	131	174		463	29
Rårup	65	54			119	
Skolen i Midten			242		242	
Stenderup	94	64			158	
Stjernevejskolen	171	188	232		591	50
Stouby	70	68			138	
Tørring	172	120	143	35	470	
Uldum	96	70			166	

Ølsted	63	42			105	
Øster Snede	85	60			145	
Åle-Hjortsvang	50	31			81	
I alt	2065	1747	1626	64	5.502	161

Skoleår 2018-2019	0.-3. kl.	4.-6. kl.	7.-9. kl.	10. kl.	I alt elevtal	Special-kl.
Barrit	59	47			106	24
Daugård	56	46			102	
Glud	71	78			149	
Hedensted	327	265	259		851	
Hornslyd	84	74			158	
Juelsminde	118	129	248	29	524	
Korning	27	8			35	
Ølholm	50	35			85	
Lindved	87	94	132		313	
Løsning	110	125	212		447	58
Rask Mølle	142	134	185		461	29
Rårup	60	57			117	
Skolen i Midten			238		238	
Stenderup	75	74			149	
Stjernevejskolen	162	166	233		561	50
Stouby	70	59			129	
Tørring	169	124	144	35	472	
Uldum	90	69			159	
Ølsted	68	43			111	
Øster Snede	76	67			143	
Åle-Hjortsvang	47	27			74	
I alt	1.948	1.721	1.650	64	5.383	161

PPR

Rådgiver og vejleder skoler, dagtilbud og forældre med henblik på at understøtte udvikling og læring hos børn og unge (0-18 år).

SFO-området

Der budgetteres nu ud fra en forudsætning om 1.778 børn. Endvidere besluttede byrådet i Hedensted Kommune i juni 2017 en udbygning af modulordningen med virkning fra 1. september. Ordningen evalueres i 2018.

Ungdomsskolens heltidsundervisning

Budgetforudsætningerne for Ungdomsskolen er uændrede.

Kreativitet

(Musikskole, Billed- og dramaskole). Der er videreført et budget på kr. 440.000 fra Musikskolen som følge af oprettelse af 'Musiktalent Tørring', hvor personale aflønnes af musikskole.

Sundhedsområdet

Sundhed for børn og unge

Trivsel, sundhed og læring er hinandens forudsætninger. I forhold til læring handler trivsel både om samvær, sociale relationer og fællesskabets betydning for følelsen af at høre til, samt om børnenes sundhed. Jo bedre sundhed og trivsel, jo bedre læring og udvikling. Derfor tilbyder Hedensted kommune sundhedspleje til småbørnsforældre samt skoleelever. Der tilbydes 6 standardbesøg til alle familier

i barnets 1. leveår. Ved 1. barn tilbydes dog 7 standardbesøg. De regelmæssige besøg til alle børnefamilier afsluttes ved 1½ års alderen. Børn med særlige behov tilbydes besøg efter individuelt fagligt skøn. Graviditetsbesøg tilbydes til familier med særlige behov efter henvisning fra tværfaglige samarbejdspartnere. Der er et specielt tilbud til unge mødre samt kvinder med fødselsdepression. I skolen ses alle eleverne 5 gange i løbet af deres skoletid, elever med særlige behov følges hyppigere. Der er tilbud om sundhedspædagogisk undervisning på enkelte klassetrin, bl.a. pubertetsundervisning i 5 klasse.

Sundhedsplejen tilbyder skilsmisseforebyggende kurser (PREP) til forældre med problemer i parforholdet.

Budgettet til sundhedsplejen er beregnet ud fra det forventede antal børn i forskellige alderskategorier sammenholdt med prisen på de ydelser, som kommunen leverer.

Accelererede patientforløb med flere ambulante fødsler og tidlig udskrivning medfører risiko for genindlæggelser, og kræver hurtig og tæt opfølgning af sundhedsplejen. Hedensted Kommune har et weekendberedskab, sådan at alle nyfødte bliver tilset 4. eller 5. dagen efter fødslen.

Hver 4.-5. barn er overvægtig, halvdelen af dem i en grad så det er truende for deres helbred, fremtidige arbejdsevne og sundhedsudgifterne. Hedensted Kommune har derfor en særlig indsats i form af Overvægtsklinik, hvor børn og familier behandles via tæt og struktureret indsats.

Det tværfaglige samarbejde er øget i forhold til børn med særlige behov. Fokus er på forebyggelse og tidlig indsats via gruppetilbud til børn der mistrives, børn fra hjem med skilsmisse, unge sårbare mødre samt kvinder med fødselsdepression.

Sundhedsplejen har deltaget i et tværfagligt og tværsektorielt projekt "Barn på vej- tidlig kontakt" målrettet udsatte gravide og kommende forældre fra 2015 – 2017. Målet med indsatsen er, at forebygge komplikationer ved graviditet og fødsel, samt styrke forældrenes evner til at tage sig godt af deres nyfødte barn.

De gode erfaringer fra projektet, med styrket og struktureret indsats i graviditeten og de første 8 uger efter fødslen, implementeres i sundhedsplejen fra 2018, og udgør en vigtig og tidlig indsats i forhold til at forbygge ulighed i sundhed, og give udsatte børn en god start på livet.

Tandplejen

Hedensted Kommune tilbyder i henhold til lovgivningen en række ydelser indenfor tandplejeområdet.

Det drejer sig om:

- Vederlagsfri forebyggende og behandlende tandpleje til alle børn og unge (0 til og med 17 årige).
- Omsorgstandpleje til personer, der på grund af nedsat førlighed eller vidtgående fysisk eller psykisk handicap ikke eller kun vanskeligt kan benytte sygesikringstandplejen.
- Specialtandpleje skal tilbydes til sindslidende, psykisk udviklingshæmmede m.fl., der ikke kan udnytte de øvrige tandplejetilbud.

Tandplejen er organiseret som en kombination af 2 kommunale klinikker og en fastprisaftale med 10 private klinikker. Kun på disse klinikker kan det gratis tandplejetilbud modtages for 0-15 årige. 16-17 årige kan modtage det gratis tandplejetilbud på hvilken klinik de måtte ønske.

De kommunale klinikker har udover de 0-17 årige både omsorgstandpleje og specialtandpleje.

Budgettet til tandplejen er beregnet ud fra det forventede antal tilmeldte børn- og unge i hhv. privat og kommunalpraksis samt den fastsatte pris i henhold til fastprisaf-talen mellem Hedensted Kommune og de privatpraktiserende tandlæger.

Fra 1. januar 2018 kommer der en lovændring: "Genindførelse af retten til frit valg af tandpleje for børn under 16 år og brugere af omsorgstandplejen". Hvad det kommer til at betyde for budget 2018, er endnu uklart.

Læring i dagtilbud samt børn og familier

- Læring i dagtilbud: Viden om det enkelte barns, familiens og netværkets betydning for en opvækst, der skaber grundlag for læring og den videre færd i livet.
- Børn og familier: Familieafdelingens overordnede mål er at bidrage til, at de børn og unge, der har særlige behov, trives bedst muligt og vokser op i trygge og udviklende rammer. Derigennem sidestilles de med andre børn og unge bedst muligt, så de bliver i stand til med tiden at tage en uddannelse og et arbejde, for derefter at blive selvforsørgende og i stand til at skabe gode betingelser for et godt ungdoms- og voksenliv. Omdrejningspunktet er at øge barnets trivsel og udviklingsmiljø, så det bliver i stand til at tage imod læring på de forskellige udviklingsstrin. Dette sker på 3 niveauer:
  - Forebyggende (konsulentstøtte, opdyrkning af netværks ressourcer, råd og vejledning mv.)
  - Supplerende (indsatser)
  - Sikring (døgnanbringelser)

På alle 3 niveauer inddrages forældrene og netværket - og der arbejdes med forældrene på aktør niveau, og udvikling af forældrenes evner til at skabe de bedste forudsætninger for deres barn og dets udvikling.

Viden om familier og børn med særlige problemer (familieafdelingen). Viden om støtte og afhjælpning af forskellige handicap hos børn og unge samt viden om børn og unge der pga. deres handicap ikke kan indgå i job eller uddannelse med henblik på selvforsørgelse samt evne til at give hjælp, støtte og rådgivning til disse børn og unge, så de kan klare sig bedre og bedre selv (Handicap). Give økonomisk støtte i form af tabt arbejdsfortjeneste eller til merudgifter (Sociale formål).

Læring i dagtilbud (dagplejere og daginstitutioner)

Som udviklingen ser ud i 2017, ser det ud til at børnetallet stagnerer i 2018. Vuggestuerne får en fremgang, hvorimod dagplejen og børnehaverne oplevet en forsat nedgang i børnetal. Det betyder, at der fortsat må påregnes en nednormering af dagpleje samt børnehaverne over de næste 2-4 år.

Det samlede budget er beregnet ud fra en fordeling af børn efter følgende model:

Kommunale dagtilbud:	
Vuggestuepladser	294 børn (2017: 271)
Dagplejepladser	479 børn (2017: 477)
Børnehavepladser	1183 børn (2017: 1.212)
Private dagtilbud og pasningsordninger:	
Vuggestuepladser	39 børn (2017: 26)
Børnehavepladser	113 børn (2017: 100)
Private børnepasser + pasning egne børn	150 børn (2017: 136)

Program for læringsledelse

Dagtilbudsdelen af Program for læringsledelse baserer sig på de samme ideer og knytter sig tæt til Program for læringsledelse, som i efteråret 2014 modtog en bevilling på 21 millioner kroner fra A.P. Møller Fonden, og som 13 danske kommuner deltager i. Målet med at koble dagtilbuddet til program for læringsledelse er at de deltagende kommuner får mulighed for at lave en sammenhængende indsats for 0-15 års området. Dagtilbudsdelen af Program for læringsledelse er finansieret af kommunerne selv.

De deltagende kommuner i Dagtilbudsdelen af Program for læringsledelse er: Hedensted, Billund, Kolding, Fredericia, Svendborg og Nordfyn. Samlet vedrører programmet 175 Matrikler (børnehaver, vuggestuer og dagpleje), 250 i ledelserne, 2700 pædagogisk personale, 31.000 børn og heraf ca. 4500 i alderen 4 – 5 år.

Det overordnede mål for Dagtilbudsdelen af Program for læringsledelse er at forbedre alle implicerede børns trivsel, læring og udvikling. Den pædagogiske praksis i dagtilbud er defineret af læreplaner og læringsmål, og begrebet synlig læring har vundet indpas overalt. Vores fælles ansvar er, at alle børn udvikler sig, lærer mest muligt og trives bedst mulig. Derfor er vi alle sammen læringsledere: medarbejdere og ledere i dagtilbud leder læring, og det samme gør dagtilbudsledere og forvaltningsmedarbejdere. Vi leder først og fremmest børns trivsel, udvikling og læring, men vi leder også medarbejderes og kollegers læring.

Programmet varer fire år og ledes af Laboratorium for forskningsbaseret skoleudvikling og pædagogisk praksis (LSP).

Projekt klar til læring:

Hele læring – børn og unge samarbejder med tandplejen og sundhedsplejen, i et projekt, om at gøre børn og unge klar til uddannelse og job.

Der er fokus på udvikling af 7 grundlæggende kompetencer, som alle understøtter det at kunne lære (eks. robusthed, nysgerrighed og behovsudsættelse). Et vigtigt fokus er desuden forældreinddragelse/deltagelse, så der opbygges en fælles forståelse, et fælles ansvar for børnenes læring for både hjemmet og de professionelle. Indsatsen har sit afsæt hos chefer og kompetencegruppelødere. Der er en tværgående styregruppe, samt to koordinatore på indsatsen.

Dagplejen

Budget 2018 er tilpasset det faldende børnetal ud fra en belægningsprocent på 90 pct. Belægningsprocenten er udtryk for i hvor høj grad, den enkelte dagplejer er fyldt op med 4 børn. At belægningsprocenten er under 100 skyldes, at der ikke kan regnes med fuld belægning i perioderne før/efter fx uddannelsesforløb, ferie, afspadsring eller opsigelser.

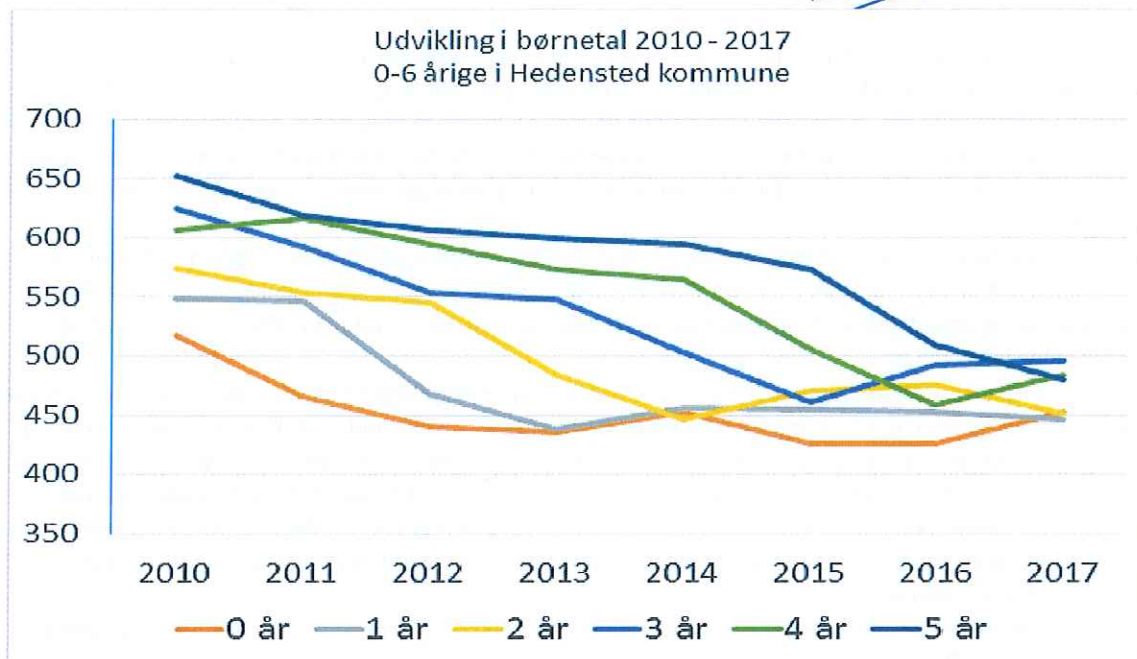
Daginstitutioner

Budget 2018 er lagt ud fra det forventede børnetal i den respektive institution.

Daginstitutionerne arbejder med lønsumsstyring, og der sker fortsat kapacitetstilpasning i forhold til faldende børnetal i børnehaven med stigende børnetal i vuggestuerne.

Private børnepassere, Private daginstitutioner og pasning af egne børn

Antallet af børn, der passes af private børnepassere, i private dagtilbud og hvor forældrene søger tilskud til pasning af egne børn, er stigende i Hedensted Kommune. Der er i 2017 oprettet flere vuggestuepladser i de private institutioner. Budgettet for 2018 er udvidet med godt 3 mio. kr. i forhold til 2017, da flere forældre vælger de privat pasningsmuligheder, samt vælger tilskud til pasning af egne børn.

Børn og Familier (Familieafdeling og Børnehandicap)

Familieafdeling

Familieafdelingen er opdelt i en myndighedsdel og en leverandørrel. Myndigheden modtager og afklarer underretninger efter gældende lovgivning, foretager de lovpligtige socialfaglige undersøgelser, foretager vurdering af børnenes/familiernes behov, opstiller mål, handleplaner, fører tilsyn med det enkelte barn, og sikrer at handleplanen overholdes. Leverandøren har til opgave, at sikre, at handleplanen føres ud i livet. I Familieafdelingen ligger myndighedsdelen hos socialrådgiverne og leverandørerne er bl.a. Familiecenteret (familiekonsulenter, behandlere) Bakkevej (herunder Familieplejen), Ankersvej m.fl.

Myndighedsdelen er opdelt i geografiske distrikter og indgår i et tæt samspil med andre faggrupper (PPR, skolerne, daginstitutionerne, dagplejen og sundhedsplejen), som har kendskab til børnene og de unge.

Politiske målsætninger for børn og familier:

- Forebyggelse, tidlig indsats og tæt opfølgning
- Helhedsorienteret indsats
- Forældrenes ansvar/Løsninger tæt på familien
- Barnet i centrum
- Kvalitet og faglighed
- Omkostningsbevidst indsats

Der forventes overordnet set ikke et fald i antallet af børn og unge med særlige behov for hjælp og støtte via familieafdelingen. I samarbejde med institutionen Bakkevej er der udviklet et dagbehandlingstilbud for at forebygge døgnanbringelse til de børn og unge, hvor der i et samarbejde med forældre og netværk skabes de fornødne rammer og sikring af barnet og den unges udviklingsmiljø. Den månedlige udgift pr. barn andrager 35.000 kr., som skal ses i forhold til en månedlig udgift på 65.000 - 85.000 kr. for døgnophold på Bakkevej. Der sker løbende en vurdering af, hvorvidt der er nuværende anbragte børn og unge, som vil kunne profitere af dagforanstaltningen, ligesom der i forbindelse med

kommende overvejelser om anbringelser vil ske vurdering af, hvorvidt barnets behov imødekommes ved dagforanstaltningen.

Nøgletal for foranstaltninger af forskellige anbringelsestyper:

	Døgn-institution	Ophold-Steder	Kost-/Efterskole	Familie-pleje	Net-værksfamilier	Eget værelse	Aflastning
Budget 2011	11,17	8,00	1,00	38,25	1,00	6,00	52,00
Budget 2012	9,67	9,00	4,50	42,00	7,00	4,00	56,00
Budget 2013	11,00	13,50	3,00	39,50	6,00	2,33	66,00
Budget 2014	11,00	16,00	3,00	37,00	6,00	1,00	65,00
Budget 2015	13,00	13,00	3,00	34,42	6,00	3,00	47,00
Budget 2016	15,00	11,00	2,00	39,00	7,00	2,00	41,00
Budget 2017	14,00	8,00	2,00	43,00	7,00	1,00	35,00
Budget 2018	18,00	8,67	2,00	43,00	5,00	0,00	41,00

Anbringelser på døgninstitutioner

Der er til budget 2018 afsat ressourcer til 18 børn, hvilket er det højeste gennem årene. Blandt årsagerne til den store stigning er, at Hedensted Kommune i 2017 har modtaget børn/unge fra andre kommuner og lande, som man ikke tidligere har kendt, og derfor ikke har kunne afhjælpe problemerne ved forebyggende foranstaltninger og som efter ankomsten hurtigt er blevet anbragt. Aldersmæssigt er der tale om en spredning fra 8 til 20 år.

Anbringelser på opholdssteder

Der er afsat ressourcer til 8,67 børn/unge i budget 2018, hvilket er et betydeligt fald ift. tidligere år. Derudover er 3 børn anbragt, hvor der modtages mellemkommunal refusion. Aldersmæssigt er der tale om en spredning fra 9 til 22 år.

Anbringelser i familiepleje

Der har over de senere år været en stigning i antallet af børn, der anbringes i familiepleje. Der er afsat ressourcer til 43 børn i 2018, hvilket er 9 flere end 3 år tidligere. Derudover er et barn anbragt, hvor der modtages mellemkommunal refusion. Aldersmæssigt er der tale om en spredning fra 3 til 22 år.

Anbringelser i netværkspleje

Der forventes over de næste år en stigning i antallet af børn, der anbringes i netværket. I budget 2011 var der budgetteret med 1 person, i 2018 er afsat ressourcer til 5. Aldersmæssigt er der tale om en spredning fra 3 til 16 år.

Aflastning i plejefamilier og på institution

På trods af en stigning i antallet fra 2017 til budget 2018, er der i løbet af årene 2014 - 2017 sket et stort fald i antallet af aflastningsordninger. Der er nu budgetlagt med 41 børn i forhold til 66 børn i 2013. Medio 2013 er der åbnet mulighed for at Familieafdelingen kan benytte aflastningstilbud på Søndergården, og vil være udgiftsneutral for Familieafdelingen. Ved bevilling af aflastning fremadrettet vil der ske en afklaring af, hvorvidt barnets behov kan imødekommes ved Søndergårdens tilbud.

Sikrede afdelinger

På området for udsatte børn og unge findes en række sikrede døgninstitutioner. Disse anvendes hovedsageligt som alternativ til varetægtsfængsling eller som led i en ungdomssanktion. De sikrede døg-

ninstitutioner finansieres dels ved en fast årlig takst pr. helårsanbringelse og dels ved objektiv finansiering og fordeles efter kommunernes andel af de 14-17 årige.

Ophold på familieinstitution

I årene 2014 og 2015 var der en markant stigning i gravide kvinder med store følelsesmæssige-, sociale- og udviklingsmæssige udfordringer. Det medførte en stor stigning i antallet af familier, hvor det af hensynet til barnets sundhed og udvikling var nødvendigt at afdække forældrenes ressourcer under døgnophold. I 2016 og 2017 blev flere af undersøgelserne foretaget ambulant i hjemmet med gode resultater til følge og væsentlig nedgang i udgifterne til forældrebevne undersøgelser. I budget 2018 er der kun afsat midler til 1 mor/barn ophold på familieinstitution.

Generel udvikling

Der konstateres i perioden fra 2007 til 2017 en kraftig stigning i det samlede antal af børn, der har en børnesag i Familieafdelingen på grund af særlige behov. Der er oprettet et Modtagerteam i afdelingen, således at der foretages en afklaring af, hvorvidt henvendelser om børn og unge, der ikke har et aktivt forløb i Familieafdelingen, kan imødekommes ved et forebyggende tiltag enten via eksisterende tiltag udenfor afdelingen eller via et kort § 11.3 vejledningsforløb. Vurderes dette ikke at være foreneligt med barnets behov, videresendes familien til socialrådgiver, der foretager den lovpligtige § 50 undersøgelse for afdækning af barnets behov, ressourcerne i familie og netværk til løsning heraf og hvilken indsats der skal suppleres med. Samlet set forventes ikke et fald i antallet af henvendelser og antallet af børnesager, men det konstateres, at en stor del af henvendelserne imødekommes ved et forebyggende og kort forløb, og antallet af § 50 undersøgelser er faldende.

Der konstateres en skærpet opmærksomhed fra samarbejdspartnere og borgere mht. børn, der antages at have behov for særlig støtte, hvilket har medført en stigning i antallet af underretninger om børn. I 2015 modtog Børn & Familier (herunder også Ungeindsatsen) 300 underretninger. I 2016 steg antallet til 549 underretninger med bekymring for børn og unge. En stigning af den størrelse øger mærkbart pres på udarbejdelsen af børnefaglige undersøgelser og efterfølgende foranstaltninger – både af de forebyggende og anbringelser.

Der vil fremover blive sat endnu mere fokus på det forebyggende i et tæt samspil med andre afdelinger (Sundhedspleje, Sundhedsfremme og de øvrige afdelinger, der arbejder med Børn og Unge). Organisationens har i højere grad kunne løse opgaverne fagligt tilfredsstillende, hvilket har medført, at udgifterne til eksterne konsulenter m.v. er reduceret til et minimum.

Set fra Familieafdelingens myndighedsvinkel har det betydet store krav til omstilling i afdelingen for at honorere stigningen i antallet af underretninger. Den enkelte rådgiver arbejder med et gennemsnit på ca. 25-35 børnesager indenfor Familieafdelingen jf. lovkrav til børnefaglige undersøgelser, handleplaner, opfølgninger, aktivt inddragelse af netværket og behovet for et tæt tværfagligt samarbejde samtidig med, at socialrådgiveren øger sin tilstedeværelse i de lokale netværk omkring børnene og deres familier bl.a. skoler, daginstitutioner – og 40-45 indenfor Børnehandicap.

Desuden har den generelle stigning af børnesager betydet et større pres på ydelser fra Ankersvej og Familiecentret, som leverer en større andel af hjælpen til det enkelte barn og dets familie. Dette har krævet store krav til omstilling og ressourceanvendelse for fortsat at kunne imødekomme behovene, så afdelingen fortsat benytter et minimum af eksterne ydelser.

Børnehandicap

Børnehandicap er ligesom Familieafdelingen organiseret med udgangspunkt i en myndighedsdel og en leverandørdel. Myndighedsdelen består af socialrådgivere, der træffer afgørelser i såvel forhold til økonomisk kompensation som forskellige former for støtte.

Leverandørdelen består af et aflastningstilbud "Søndergård" samt et eftermiddagstilbud "Club Hub". Børnehandicap gør også brug af Familiecentret og Familieplejens ydelser.

Det kommunale aflastningstilbud Søndergård blev oprettet i 2010 og blev finansieret ved hjemtagelse af foranstaltninger fra CFA Bygden i Vejle og kan tilbyde aflastning til 11 helårstilbud.

Eftermiddagstilbuddet "Club Hub" er oprettet i 2013, og er finansieret af skole- og handicapafdelingen.

Det er Børnehandicaps ansvar at foretage skøn og beregninger vedr. udbetaling af kontante ydelse til:

- Merudgifter ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne § 41
- Hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste m.v. ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne § 42
- Udgifter i fm. køb af træningsredskaber, kurser, hjælpere mv. i fm. hjemmetræning § 32 stk. 8.

Der er 50 pct. statsrefusion på udgifterne på nær udgifter i forbindelse med køb af træningsredskaber m.v.

Nøgletal for foranstaltninger af forskellige anbringelsestyper:

	Døgn-institution	Opholdsteder	Kost-/Efterskole	Familie-pleje	Eget værelse
Budget 2011	19,00	3,00	7,00	5,00	3,00
Budget 2012	14,00	4,00	4,00	6,00	10,00
Budget 2013	15,00	4,00	3,00	5,00	7,00
Budget 2014	13,00	3,00	1,00	5,00	
Budget 2015	9,50	3,00	1,00	3,00	1,00
Budget 2016	9,00	3,00	1,00	4,00	1,00
Budget 2017	3,00	4,00		3,00	1,00
Budget 2018	5,00	2,00		3,00	

Der er sket et stort fald i antallet af anbringelser i børnehandicap over årene, hvor der i stedet satses mere på forebyggende foranstaltninger end tidligere. Målgruppeafklaringen er skærpet rigtig meget og det betyder, at der ikke er unge, hvor man længere finder en anbringelse på eget værelse som værende tilstrækkelig. Efter det nye Socialtilsyn kom til, så er der ikke ret mange efterskoler, som tilbyder mulighed for anbringelse, så det er stille og roligt ophørt. På døgninstitutioner skyldes det store fald blandt andet, at § 84 aflastninger på institutioner blev bogført som anbringelse. Det gør de ikke fra budget 2017 og frem, men i stedet på forebyggende foranstaltning – aflastning.

Tiltag i forhold til de økonomiske udfordringer:

Nedenstående tabel viser udviklingen i regnskabsresultatet for Børn & Familier de seneste 6 regnskabsår.

Regnskabsår	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Samlet resultat	94.656.066	103.224.761	108.630.939	110.203.534	109.532.239	109.815.504
052207 Den centrale refusionsordning		-1.810.627	-1.115.004	-5.915.206	-5.297.190	-3.891.807
052517 Særlige dagtilbud og særlige klubber			159.121	420.163	179.633	
052820 Plejefamilier og opholdssteder mv. for børn og unge	28.145.402	28.262.254	33.572.649	37.468.605	36.756.749	12.321.354
052821 Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	33.492.292	42.923.715	40.849.903	38.223.827	42.916.109	45.687.035
052822 Plejefamilier						21.600.177
052823 Døgninstitutioner for børn og unge	18.563.046	20.450.307	20.422.022	28.085.718	22.931.263	20.860.819
052824 Sikrede døgninstitutioner m.v for børn og unge	2.444.077	2.300.908	3.963.554	1.922.831	2.047.024	3.961.244
052825 Særlige dagtilbud og særlige klubber						214.972
053540 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	20.569	49.829	17.550			783
053842 Botilbud for personer med særlige sociale problemer (pgf. 10)	178.481	140.285	169.196	311.244	472.703	386.038
053859 Aktivitets- og samværstilbud (pgf. 104)	359.061	330.408	326.572	340.400	342.978	342.732
054660 Integrationsprogram og introduktionsforløb mv.						28.335
055772 Sociale formål	11.415.040	10.607.682	10.261.776	9.345.950	9.182.969	8.303.822
064551 Sekretariat og forvaltninger	38.098	-30.000	3.600			

Tabellen viser tydeligt, at udgifterne har været stigende, men nu er stabiliseret. Regnskab 2016 viste på trods af en budgettilførsel et merforbrug på 5 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget.

På baggrund af en økonomisk analyse af området, er der udarbejdet en 16 punkts plan over indsatser på det generelle, strukturelle og konkrete plan. Med direkte effekt på økonomien indeholder planen:

- Økonomisk styring på 3 niveauer: Politisk, ledelse og medarbejder
- Gennemgang og revurdering af længerevarende forebyggende foranstaltninger og anbringelser
- Gennemgang og revurdering af bevillinger efter Servicelovens §§ 41 og 42 (økonomiske kompensationer i forhold til børn med handicap)
- I samarbejde med Bakkevej udarbejdet en ambulant metode til afdækning af forældreevne i hjemmet helt eller delvist i stedet for i døgnophold. Dette er siden flyttet til Familiecentret.
- I samarbejde med Bakkevej etableret et dagbehandlingstilbud til børn og unge i alderen 5-15 år som forebyggelse af anbringelse. I alle sager hvor det peger på, at problematikken ikke kan afhjælpes med udgangspunkt i hjemmet, foretages vurdering af, om Dagbehandlingstilbuddet kan afhjælpe problematikken og derved forhindre en anbringelse

Med ovenstående tiltag samt en udvidelse af budgetrammen fra budget 2018 på ca. 7 mio. kr., forventes det, at økonomien i Børn & Familier fremover vil balancere. Den primære årsag til behovet for udvidelsen af budgettet er, at der er kommet 8 nye sager fra andre kommuner og lande, som man ikke har kunnet arbejde med forebyggende og dermed undgået anbringelse. I alle disse sager har problematikkerne været af en karakter der gør, at det har været nødvendigt at benytte de mest udgiftstunge anbringelsessteder – døgninstitutioner og sikrede døgninstitutioner.

På det overordnede plan er der i igangsat etablering af et kommunalt task force med henblik på effekt-måling, ligesom der arbejdes med udvikling af en metode for forecast og ledelsesinformationer.